

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

SEKTÖREL EKONOMİK GÖRÜNÜM

Gıda ve İçecek Sektörü

Nisan 2020 - FPS Economy (Federal Public Service of Economy) tarafından hazırlanan rapordan derlenmiştir. <https://economie.fgov.be/fr/file/192206/download?token=k9d6lsfb> (Raporda bazı alt sektörler gizlilik nedeniyle incelenmemiş, analize dahil edilmemiştir)

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Küresel Ekonomi

2019 yılında %2,9 büyüyen küresel ekonominin, 2020 yılında %3 oranında daralmasından sonra 2021 yılında %5,8 büyümesi beklenmektedir. 2020 yılındaki küresel aktivitedeki azalmanın 2008-2009 ekonomik ve finansal krizinden daha etkili olacağı tahmin edilmektedir. IMF, önlemlerin gevşetilmesi ve kamu destekleri neticesinde küresel aktivitenin normalleşmesi ile 2020 yılının ikinci yarısından itibaren ekonomide bir toparlanma beklemektedir.

En son tahminlere göre Belçika ekonomisinin 2020'de %8'lik bir daralma sonrasında, üretim potansiyelinin korunması ve özel tüketim yoluyla 2021'de %8,6'lık bir büyüme gerçekleştirmesi öngörülmektedir.

Konjonktür

Gıda sektöründe 2019 yılı boyunca yukarı yönlü olan ekonomik güven eğilimi, koronavirüs pandemisi ve yetkililer tarafından alınan sınırlama ve kapatma önlemleriyle Mart 2020'de bozulmuştur.

Gıda endüstrisi ve içecek üretimine yönelik temel zorluklar ve tehditler, doğaları gereği dışsaldır. Koronavirüs krizi, şu anda sektör üzerindeki en büyük tehdittir. 2020 Nisan ayı sonunda çok sayıda gıda sanayi dağıtım kanalı Belçika Ulusal Güvenlik Konseyi tarafından alınan kısıtlayıcı önlemler nedeniyle halen geçici olarak kapalıdır. Özellikle restoran sektörü, kriz çok uzun sürerse iflasa yol açabilecek likidite sorunları ile karşılaşabilir. Üstelik bu sektörlerin kısıtlamalar kalktıktan sonra tam kapasitelerine ulaşmalarının da zaman alması beklenmektedir. Kısa vadede gıda endüstrisindeki alıcıların ödeme problemleri ile karşılaşmaları riskinin yanı sıra uzun vadede sektörün tedarik zincirindeki aktivitelerin gerilemesi de tehditler arasında yer almaktadır. Ağustos 2020 sonuna kadar festival ve diğer büyük çaplı etkinliklere izin verilmiyor oluşu da sektör için önemli bir engel oluşturmaktadır.

Koronavirüs krizinden kaynaklanan tehditler arasında kısa vadede üretim maliyetlerinde hammadde fiyatları, nakliye, koruyucu önlemler veya işçi devamsızlığı kaynaklı olası bir artış ve hammadde mevcudiyeti, ambalaj, depolama veya hatta nakliye sorunları gibi üretim zincirlerinin tedarikinde olası aksaklıklar yer almaktadır.

Koronavirüs pandemisine karşı uygulamaya konan önlemler sonrasında süt tozu talebi düşerken, kısmi tecrit, Avrupa'daki catering, endüstriyel mutfaklar ve fast food restoranları için patates bazlı ürünlerin satışlarını da büyük ölçüde azaltmıştır. Spor müsabakaları ve festivaller gibi büyük etkinliklerin iptal edilmesi ile dondurulmuş patates talebi daha da gerilemiştir. Üreticilerle olan sözleşmelerini mümkün olduğunca yerine getirmek için patates işleyicilerinin dondurulmuş bitmiş ürün stokları artmaktadır. Diğer taraftan söz konusu ürünlerin tüketiminin ülke içinde artmış olması sektör açısından az da olsa dengeleyici bir gelişme olmuştur.

Gıda endüstrisi gibi ihracata yönelik bir sektör için diğer bir tehdit, korumacılığın artmasına yönelik küresel eğilimdir. Örneğin, Ekim 2019'dan itibaren Avrupa Birliği'nden yapılan ithalata gümrük vergisi uygulayan ABD'nin korumacı eğilimi, Belçika'nın taze peynir ihracatını doğrudan etkilemektedir. Küresel ekonomik büyüme tahminlerinin keskin bir şekilde aşağı doğru revizyonuna ek olarak korumacılığın

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

güçlenmesi ihracat imkanlarını sınırlamaktadır. Diğer taraftan Brexit de gıda sektörü için potansiyel tehdit oluşturmaktadır. 31 Aralık 2020'de Avrupa Birliği'nden çıkacak olan Birleşik Krallık, Belçika'nın en büyük dördüncü ihracat pazarıdır.

Avrupa Birliği ve Mercosur arasında imzalanan ve 2022'de yürürlüğe girmesi beklenen serbest ticaret anlaşması sektör için Belçika'ya daha ucuz hammadde ithalatı ile çikolata ürünleri, bira ve patatesle yapılan ürünlerin ihracatı için avantaj sağlarken, sığır eti ithalatında tehdit oluşturabilecektir. Avrupa Birliği, Meksika ile ortaklık anlaşmasının yenilenmesinin temel ticari yönleri konusunda prensipte bir anlaşmaya varmıştır. Meksika'nın Avrupadan gıda ve içecek ithalatına uyguladığı tarifelerin düşürülmesi, şu ana kadar %45'e varan vergiye tabi olan domuz eti ve peynir gibi ürünlerin ihracatını artırabilecektir.

Ayrıca gıda sektöründe, glütensiz, vegan ve vejeteryan yiyecekler dahil olmak üzere sürdürülebilirlik, organik ve sağlıklı ürünler konusunda tüketici bilincinin gelişimi ile tartışılmaya başlanan hayvansal proteinlerden bitkisel proteinlere geçişin et üreticileri için zorluk teşkil edebileceği değerlendirilmektedir. Tüketim eğilimlerindeki proteinin bitkilerden ve hatta böceklerden temini yönündeki değişim geleneksel et ürünlerine talebin düşmesine neden olurken, bitkisel gıda arzındaki artışa karşın et üretiminde düşüş görülmektedir. 2018 yılında Belçika Kamu Sağlığı Araştırma Enstitüsü Sciensano tarafından yapılan sağlık araştırmasının sonuçlarına göre, Belçikalıların yaklaşık yarısı fazla kilolu, %15,9'unun ise obezite sorunu bulunmakta olup yetişkinlerde fazla kilo ve obezite son yirmi yılda önemli ölçüde artmıştır. Sağlıklı beslenme konusunda eğilimlerin gıda sektörü üzerindeki etkilerinin önümüzdeki dönemde artarak devam etmesi beklenmektedir.

Ciro

Gıda sektörü (C10: gıda ürünleri ve C11: içecekler) toplam cirosu 2018 yılında %0,8 oranındaki hafif gerileme sonrasında, 2019 yılında %6,2 artmıştır.

2018 yılında %1,4 gerileyen gıda ürünleri imalatı cirosu 2019 yılında %6,7 büyürken, içecek sektöründe büyüme oranı 2018 yılındaki %4,3 seviyesinden 2019 yılında %3'e gerilemiş, iki sektörün toplam cirosu 2019 yılında 55 milyar Avro'ya ulaşmıştır.

Cirolar (Milyon Avro)

	NACE	2015	2016	2017	2018	2019	%
Gıda Ürünleri	10	43.360	44.442	46.254	45.590	48.636	6,7
İçecekler	11	5.200	5.613	5.966	6.222	6.409	3,0
Toplam	10-11	48.560	50.055	52.220	51.812	55.045	6,2

Kaynak: StatBel

2019 yılında cirosu 48,6 milyar Avro seviyesinde gerçekleşen gıda ürünleri imalatı altında yer alan 9 alt sektörden sekizinin satışlarında artış gerçekleşirken, sadece süt ürünlerinde gerileme kaydedilmiştir.

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Gıda sektöründe ciro büyüklüğü açısından %15,3 payı ile ikinci en büyük alt sektör olan “et ürünleri imalatı” alt sektöründe satışlar 2018 yılındaki %2,5 gerilemeden sonra 2019 yılında %23,9 oranında artış göstermiştir. Gıda sektörü cirosundaki artışın yaklaşık yarısı bu alt sektörden gelmektedir.

2014 yılından bu yana satışlarda en hızlı artışın kaydedildiği “sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması” alt sektörünün toplam gıda sektörü içerisindeki payı 2019 yılında, 2008 yılındaki %8,7 seviyesinden %12,4’e yükselmiştir. Sektördeki güçlü büyüme 2019 yılında cironun %12 oranında arttığı işlenmiş patates üretiminden kaynaklanmaktadır.

2018 yılında %3 gerileyen “süt ürünleri imalatı” alt sektörünün satışlarında, 2019 yılında %8 düşüş görülmüştür. Cirodaki gerilemede “peynir imalatı” sektörü satışlarında görülen %8,7 oranındaki gerileme etkili olurken, dondurma imalatı alt kategorisi satışları 2013 yılından bu yana ilk defa (%0,9) gerilemiştir.

Dört yıldan bu yana ciro artışının yüksek seyrettiği “tahıl ürünleri ve nişasta üretimi” alt sektöründe büyüme, 2018 yılındaki %12,4 ardından bir miktar yavaşlayarak 2019 yılında %3,1 oranına gerilemiştir.

Toplam gıda sektörü cirosu içerisinde %22,2 ile en yüksek paya sahip "diğer gıda ürünleri imalatı" alt sektöründe, ciro 2019 yılında %4 yükselmiştir. Bu alt sektör altında yer alan ve 2018 yılında cironun %10 gerilediği “şeker imalatı” sektöründe satışlar 2019 yılında da %6,9 azalırken, “kakao, çikolata ve şeker imalatı” sektöründe ciro %12,8 artmıştır.

Toplam cirosu 2019 yılında 6,5 milyar Avro’ya ulaşan içecek sektöründe satışlarda %58,9 paya sahip “bira imalatı” sektörü cirosu 2018 yılındaki %1’lik artışın ardından %11,1 oranında yükselmiştir. 2008 yılı ile karşılaştırıldığında cirodaki artış %95,4 seviyesindedir.

İçecek sektöründe en önemli ikinci alt sektör olan “alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi” sektörü cirosundaki artış 2018 yılındaki %9,6 seviyesinden 2019 yılında %2 seviyelerine gerilemiştir.

Üretim

Belçika’da 2019 yılında gıda ürünleri imalatı %1 artarken, içecekler imalatı %1,3 gerilemiştir. 2015-2019 yılları arasında gıda sektörü üretiminde artış devam ederken, içecekler sektöründe üretim artışı 2019 yılında kesilmiştir.

Gıda Ürünleri İmalatı

Avro Bölgesinde gıda sektörü üretim hacmi 2019 yılında bir önceki yıla göre %1,2 artış kaydetmiştir. 2015 yılından bu yana Belçika gıda ürünleri imalatında Avro Bölgesinden daha iyi performans göstermiş, 2015-2019 döneminde üretim Avro Bölgesi ortalamasının oldukça üzerinde, %6,3 oranında, büyümüştür. 2012 yılındaki %2,2 daralma dışında 2009 kriz dönemi de dahil 2008 yılından bu yana büyüyen Hollanda gıda ürünleri sektöründe üretim 2019 yılında %0,3 oranında gerilemiştir. 2015-2019 döneminde Belçika’nın komşu ülkeleri arasında en hızlı büyüme görülen ülke %6,5 ile Hollanda’dır.

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

C10	Gıda Ürünleri İmalatı		
%	2019/15	2019/18	2019Q4/18Q4
Avro Böl.	3,5	1,2	0,5
Belçika	6,3	1,0	2,0
Almanya	3,0	0,7	-0,3
Fransa	-1,9	-0,4	0,3
Hollanda	6,5	-0,3	-0,6

Kaynak: Eurostat

2019 yılında 2018 yılına göre gıda ürünleri imalatı içerisinde yer alan 8 alt sektörde üretim artarken, sadece “bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağların imalatı” alt sektörü üretimi %8,8 oranında gerilemiştir.

2019 yılında bir önceki yıla göre Avro Bölgesi içecek sektörü üretiminde %1,6 artış görülürken, Belçika ve komşu ülkelerinde üretim artışı kaydedilmemiştir. Ancak 2015-2019 döneminde Belçika içecek sektörü oldukça güçlü bir büyüme sergilemiştir.

İçeceklerin İmalatı

C11	İçeceklerin İmalatı		
%	2019/15	2019/18	2019Q4/18Q4
Avro Böl.	6,5	1,6	0,5
Belçika	17,3	-1,3	4,7
Almanya	3,1	0,0	0,1
Fransa	0,4	-0,9	-2,2

Kaynak: Eurostat

Belçika içecek sektöründe üretim son üç yılda zayıflayan büyüme sonrasında 2019 yılında, sektör içerisinde en fazla ağırlığa sahip olan ve 2016, 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla yıllık %20,6, %7,9 ve %1,1 büyüyen bira imalatındaki %0,8 oranındaki azalış nedeniyle gerilemiştir. İçecek sektöründe en önemli ikinci alt sektör olan “Alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi” sektöründe de üretim 2019 yılında %1,9 oranında gerilemiştir.

Üretici Fiyatları

Belçika'da, içecek üretiminde artmaya devam eden üretici fiyatları 2019'da zirveye ulaşmıştır. Yıllar itibarıyla artış süreklilik arz etmese de gıda imalatı üretici fiyatlarında da 2019 yılında şimdiye kadarki en yüksek seviyesi kaydedilmiştir.

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Üretici Fiyatları

%	Gıda Ürünleri			İçecekler		
	2019/15	2019/18	2019 Q4/18Q4	2019/15	2019/18	2019 Q4/18Q4
Avro Böl.	3,5	1,4	2,3	4,1	0,8	0,7
Belçika	9,6	3,2	3,5	8,4	2,5	2,2
Almanya	5,9	2,1	3,5	6,1	1,4	1,0
Fransa	1,2	1,1	1,4	3,8	1,2	1,0
Hollanda	5,4	1,8	2,9	4,7	0,6	1,0

Kaynak: Eurostat

Belçika’da 2019 yılında bir önceki yıla göre, gıda ve içecek sektörü üretici fiyatlarındaki artış gerek Avro Bölgesinden, gerekse komşu ülkeleri Almanya, Fransa ve Hollanda’dan daha belirgindir. Gıda sektörü üretici fiyatlarında Avro Bölgesinde yıllık bazda %1,4 artış görülürken, Belçika’da artış oranı %3,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2019 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre gıda ürünleri imalatı üretici fiyatları, diğer komşu ülkelere kıyasla Belçika ve Almanya’da (%3,5) daha hızlı artış kaydetmiştir.

Belçika’da üretici fiyatları 2019 yılında gıda sektörü altında yer alan 9 alt sektörden sekizinde artarken, sadece “süt ürünleri imalatı” alt sektöründe %0,8 oranında gerilemiştir. 2019 yılında üretici fiyatlarında en büyük artış %8,6 ile “meyve ve sebzelerin işlenmesi ve saklanması” alt sektöründe gerçekleşmiştir.

2018 yılında %0,4 gerileyen “et ürünleri imalatı” alt sektöründe üretici fiyatları 2019 yılında %6,8 oranında yükselmiştir. 2019 yılında üretici fiyatlarında gözlenen bu artış, “kanatlı eti hariç kasap etinin işlenmesi ve muhafazası” sektöründe üretici fiyatlarının %9,3 artmasından kaynaklanmaktadır.

“Patateslerin işlenmesi ve saklanması” alt sektörü üretici fiyatlarındaki %16,5 artışın etkisiyle, “meyve ve sebzelerin işlenmesi ve muhafaza edilmesi” alt sektöründe 2018’de %1 olan üretici fiyatlarının artış hızı 2019’da %8,6’ya yükselmiştir.

Üretici fiyatlarının 2017 yılında %26,9, 2018 yılında ise %2,0 arttığı “süt ürünleri imalatı” alt sektörü, %0,8 oranında gerileme ile üretici fiyatlarında düşüş görülen tek alt sektör olmuştur. 2019 yılındaki gerilemede “mandıra ve peynir üretiminin işletilmesi” alt sektörü üretici fiyatlarının %1,2 oranında gerilemesi etkili olmuştur.

Belçika’da içecek imalatında üretici fiyatlarındaki son 10 yıldır devam eden artış eğilimi 2019 yılında da %2,5 yükselişle devam etmiş, üretici fiyatlarını yeni bir zirveye çıkarmıştır. İçecek imalatı sektörü üretici fiyatları 2019 yılında bir önceki yıla göre, Avro Bölgesinde %0,8, Hollanda’da %0,6, Fransa’da %1,2, Almanya’da ise %1,4, artmıştır.

Art arda onuncu kez artan “alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi” alt sektörü üretici fiyatları 2019 yılında %2,8 artarken, bira imalatında üretici fiyatlarındaki artış %1,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Yatırımlar

Gıda ve içecek sektörleri bir bütün olarak ele alındığında 2019'da %10,6 artan yatırımlar 1,82 milyar Avroya ulaşarak rekor bir seviyeye ulaşmıştır. Yatırımlar gıda ürünleri imalatında 2018'de %6'lık düşüşün ardından 2019'da %9,3 artarken, içecek imalatında 2018'de %9,3 gerilemenin ardından %15,3 yükselmiştir.

Yatırımlar (Milyon Avro)

	NACE	2015	2016	2017	2018	2019	%
Gıda Ürünleri	10	1.134,6	1.231,2	1.368,7	1.287,2	1.406,9	9,3
İçecekler	11	336,6	408,1	393,8	357,1	411,7	15,3
Toplam	10-11	1.471,2	1.639,3	1.762,5	1.644,3	1.818,6	10,6

Kaynak: StatBel

2019 yılında meyve ve sebze işleme alt sektörü haricinde, gıda sanayi sektörünü oluşturan diğer sekiz alt sektörün yatırımlarında artış kaydedilmiştir.

2019 yılında “Et ürünleri imalatı” alt sektöründe yatırımlar %5,6 artarak 147 milyon Avroya ulaşırken, 357 milyon Avroluk yatırımla “sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması” alt sektörü 2019 yılındaki gerilemeye karşın yatırım harcamaları açısından önde gelen alt sektör olmaya devam etmektedir. “Süt ürünleri imalatı” alt sektöründe yatırımlar 2018’de 2008’den bu yana en düşük seviyesine geriledikten sonra, 2019 yılında %50,8 gibi yüksek bir oranda artış kaydetmiştir.

Yatırım harcamaları büyüklüğü açısından ikinci en büyük alt sektör olan “diğer gıda ürünleri imalatı” alt sektöründe yatırımlar 2019 yılında %3,8 artışla 316,7 milyon Avroya ulaşmıştır. Bu alt sektör içerisinde yer alan şeker imalatına dönük yatırımlar son üç yılda olduğu gibi 2019 yılında da gerilerken , “kakao, çikolata ve şeker imalatı” sektöründe yatırımlarda %0,4 artış gerçekleşmiştir.

İçecek üretimine yapılan yatırımlar, 2018'deki %9,3 düşüşün ardından 2019'da %15,3 artarak 411,7 milyon Avroya ulaşmıştır.

Yatırımlarının görece ağırlığı açısından en önemli iki kategori olan kategori “bira imalatı” ve “alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi” alt sektörleri, içecek sektöründeki yatırımların %95,4’ünü oluşturmaktadır. “Bira imalatı” alt sektöründe yatırım harcamaları art arda iki yıllık düşüşün ardından 2019 yılında %32,1 artışla 332,9 milyon Avroya yükselmiştir. “Alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi” alt sektöründe ise 2015 ve 2016 yıllarında yapılan büyük yatırımların ardından yatırımlardaki düşüş 2019 yılında da devam etmiş, yatırım büyüklüğü %10,1 oranında azalarak 60 milyon Avro seviyesine gerilemiştir.

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Kapasite Kullanım Oranı (%)

	2015	2016	2017	2018	2019	2018 4.Ç	2019 4.Ç
İmalat Sanayi	79,53	80,03	81,28	80,38	79,63	81,0	78,60
Gıda Ürünleri	76,65	77,73	77,28	79,85	79,75	79,50	79,20

Kaynak: BNB (Banque Nationale De Belgique)

2019 yılında imalat sanayi kapasite kullanım oranı 2018 yılına göre 0,75 yüzde puan azalış ile son yirmi yıllık ortalaması olan %79,76 seviyesinin biraz altına, %79,63 seviyesine gerilemiştir. Gıda ürünleri imalatı kapasite kullanım oranı, 2019 yılı birinci ve son çeyreği dışında analiz dönemi boyunca imalat sanayi kapasite kullanımının altında kalmıştır. 2019 yılında 0,1 yüzde puan düşerek %79,75'e gerilese de, gıda ürünleri imalatı kapasite kullanım oranı 2015 yılı seviyesinin 3,1 yüzde puan üzerindedir. Kapasite kullanımı yirmi yıllık ortalaması olan %75,73 seviyesinin de üzerinde seyretmektedir.

2019 yılı dördüncü çeyreğinde tüm imalat sanayi ortalamasının 0,6 yüzde puan üzerine çıkan gıda ürünleri imalatı kapasite kullanım oranı, 2018 yılından bu yana kendi uzun dönem ortalamasının üzerinde seyretmekte olup, eğilim devam ederse gıda sanayiinde genişleme yatırımları beklenebilir.

İstihdam

	NACE	2014	2015	2016	2017	2018	%	2019 (3.Ç)
Gıda Ürünleri	10	78.981	78.849	79.552	80.931	82.636	2,1	84.891
İçecekler	11	9.480	9.575	9.729	10.102	10.571	4,6	10.985
Toplam	10-11	88.461	88.425	89.281	91.033	93.207	2,4	95.876

Kaynak: ONSS (Office national de sécurité sociale)

Gıda ve içecek imalat sektörlerindeki istihdam 2018 yılında %2,4 artarak 93.207'e ulaşmıştır. Artış eğilimi 2019 yılının ilk üç çeyreğinde de devam etmiş, 2019 yılının üçüncü çeyreğinde istihdam, bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,4'lük artış ile 95.876'ya yükselmiştir.

İstihdamın daha yoğun olduğu gıda ürünleri imalatında 2019'un üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre istihdam 1.849 artarken, en fazla yeni istihdam "sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması", "fırın ve unlu mamuller imalatı" ve "diğer gıda ürünleri imalatı" alt sektörlerinde gerçekleşmiştir.

İçecek imalatı, 2018'de 2017'ye göre yaklaşık% 4,6'lık iş artışı ve 2019'un üçüncü çeyreğinde 2018'in aynı dönemine göre% 3,7'lik artışla gıda endüstrisi ile aynı eğilimi izledi.

Gıda sektöründeki artış eğilimine benzer şekilde, içecek imalatı sektöründe istihdam, 2019'un üçüncü çeyreğinde %3,7 büyüyerek 10.985 adede ulaşmıştır. İlave istihdamın 427'si "bira üretimi" ve 46'sı

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

“alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi” alt sektörlerinden gelirken "elma şarabı ve diğer meyve şaraplarının imalatı" alt sektöründe istihdamdaki kayıp 113 kişi olmuştur.

Dış Ticaret

Bu rapor kapsamında sunulan dış ticaret verileri, Belçika Merkez Bankası'nın (NBB) **ulusal konseptini** esas almaktadır. Merkez Bankası tanımına göre ulusal konsept, sadece Belçika'da yerleşik şirketlerin ihracat ve ithalat işlemlerini kapsamaktadır. Transit ticaretin dış ticaret rakamları üzerindeki etkisini büyük ölçüde azaltan ulusal konsept, Belçikalı şirketlerin gerçek faaliyetlerini görebilmek için avantaj sağlasa da uluslararası mukayeseye izin vermemektedir.

2019 yılında gıda ve içecek sektörü dış ticaretinde ihracatta %88,3, ithalatta ise %87,4 pay ile ağırlık gıda sektöründedir. İçecek sektörü dış ticareti, toplam ihracatın %11,7'si ithalatın ise %12,6'sını oluşturmaktadır. Gıda ve içecek sektörünün dış ticaretinde ana pazar AB28 ülkeleridir.

Gıda ve İçecek Sektörü Dış Ticareti

(Milyon Avro)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İhracat	23.445,4	23.878,2	24.926,1	26.328,4	26.641,6	27.302,2
<i>AB-Dışı</i>	3.638,6	3.655,2	3.962,1	4.510,7	4.562,4	4.943,9
<i>AB-İçi</i>	19.806,8	20.223,0	20.964,0	21.817,7	22.079,2	22.358,2
İthalat	18.106,3	18.113,9	18.913,8	20.166,4	20.128,8	19.862,5
<i>AB-Dışı</i>	1.796,3	1.900,7	1.915,6	1.806,7	1.722,4	1.680,3
<i>AB-İçi</i>	16.310,0	16.213,2	16.998,3	18.359,7	18.406,3	18.182,3
Hacim	41.551,7	41.992,1	43.839,9	46.494,8	46.770,4	47.164,7
<i>AB-Dışı</i>	5.434,9	5.555,9	5.877,7	6.317,4	6.284,8	6.624,2
<i>AB-İçi</i>	36.116,8	36.436,2	37.962,3	40.177,4	40.485,5	40.540,5
Ticaret Dengesi	5.339,1	5.764,3	6.012,3	6.162,0	6.512,9	7.439,7
<i>AB-Dışı</i>	1.842,3	1.754,5	2.046,5	2.704,0	2.840,0	3.263,7
<i>AB-İçi</i>	3.496,8	4.009,8	3.965,8	3.458,0	3.672,9	4.176,0

Kaynak: BNB (Banque Nationale De Belgique), Ulusal konsept

Gıda ve içecek üretim endüstrilerinin ihracatı 2014 yılından bu yana istikrarlı bir şekilde artmaktadır. 2019 yılında ihracat yaklaşık %2,4 artarak 27,3 milyar Avroya ulaşmıştır. 2014-2017 yılları arasında artan ithalat ise 2018 ve 2019'da gerilemiş, 2019 yılında 19,9 milyar Avro seviyesinde gerçekleşmiştir.

Analiz dönemi boyunca sürekli artan gıda ve içecek sektörü ticaret fazlası 2019 yılında bir önceki yıla göre 926,8 milyon Avro artarak 7,4 milyar Avroya ulaşmıştır. 2019 yılında ticaret dengesindeki iyileşme, hem Avrupa dışı ticaret dengesinin hem de Avrupa içi ticaret dengesinin güçlenmesinden kaynaklanmaktadır.

2019 yılında gıda sektörü ticaret dengesindeki artış, ihracatın %1,6 artarken ithalatın %1,6 oranında azalmasından kaynaklanmaktadır. Belçika'nın komşu ülkeleri, Fransa, Hollanda ve Almanya, gıda

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

endüstrisi için ana ihracat ve ithalat ortaklarıdır. "Kakao, çikolata ve şekerleme imalatı" gıda endüstrisinin hem ihracatında hem de ithalatında öne çıkmaktadır.

2019 yılında, içecek imalatı sektöründeki ticaret fazlası, ihracatın (%9,8) ithalattan (%0,8) daha belirgin bir şekilde güçlenmesi nedeniyle artmıştır. Fransa, Hollanda ve Amerika Birleşik Devletleri, Belçika'nın içecek üretim sektörü ihracatında ana pazarları oluştururken, Belçika pazarının ana tedarikçileri Fransa (Belçika'nın ithalatının % 42,1'i), Hollanda ve Almanya'dır. 2019 yılında Belçika içecek sektöründe en çok ihraç edilen ürün bira, en çok ithal edilen ürünler ise şarap ile su ve alkolsüz içeceklerdir.

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Alt Ürün Gruplarına Göre İhracat

<i>İhracat, Milyon Avro</i>	NACE	2015	2016	2017	2018	2019	Pay %
Toplam	10-11	23.878	24.926	26.328	26.658	27.302	100,0
Gıda Ürünleri	10	21.433,5	22.365,3	23.522,7	23.753,5	24.120,7	88,3
Etin işlenmesi ve saklanması ile et ürünlerinin imalatı	10.1	3.783,1	3.827,4	4.089,7	3.947,3	3.936,2	14,4
Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması	10.2	405,3	464,9	547,7	516,4	518,4	1,9
Sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması	10.3	3.725,4	4.031,5	3.833,2	4.048,2	4.324,5	15,8
Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağların imalatı	10.4	1.556,2	1.672,6	1.666,1	1.664,2	1.616,1	5,9
Süt ürünleri imalatı	10.5	2.828,6	2.787,6	3.436,2	3.530,5	3.507,8	12,8
Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı	10.6	1.650,0	1.747,8	1.846,0	1.851,5	1.873,7	6,9
Fırın ve unlu mamuller imalatı	10.7	1.496,3	1.577,3	1.618,8	1.734,4	1.737,2	6,4
Diğer gıda maddelerinin imalatı	10.8	5.004,0	5.193,1	5.358,3	5.262,1	5.370,4	19,7
Hazır hayvan yemleri imalatı	10.9	984,7	1.063,0	1.126,9	1.182,9	1.236,4	4,5
İçecekler	11	2.444,7	2.560,9	2.805,7	2.904,2	3.181,5	11,7
Alkollü içeceklerin damıtılması, arıtılması ve harmanlanması	11.01	169,7	202,5	255,6	261,3	293,7	1,1
Üzümünden şarap imalatı	11.02	103,9	105,1	110,8	118,4	123,1	0,5
Elma şarabı ve diğer meyve şaraplarının imalatı	11.03	41,0	47,6	49,5	48,0	39,3	0,1
Diğer damıtılmamış mayalı içeceklerin imalatı	11.04	8,7	6,3	5,4	4,5	4,8	0,0
Bira imalatı	11.05	1.130,7	1.278,8	1.459,7	1.531,2	1.779,6	6,5
Malt imalatı	11.06	307,8	291,5	267,0	288,8	335,3	1,2
Alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi	11.07	682,9	629,3	657,7	652,0	605,7	2,2

Kaynak: BNB (Banque Nationale De Belgique), Ulusal konsept

BRÜKSEL TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Alt Ürün Gruplarına Göre İthalat

<i>İthalat, Milyon Avro</i>	NACE	2015	2016	2017	2018	2019	Pay %
Toplam	10-11	18.114	18.914	20.166	20.129	19.863	100
Gıda Ürünleri	10	15.742,7	16.530,6	17.686,3	17.651,9	17.365,7	87,4
Etin işlenmesi ve saklanması ile et ürünlerinin imalatı	10.1	2.070,1	2.088,7	2.210,9	2.302,0	2.276,9	11,5
Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması	10.2	1.066,8	1.158,6	1.278,6	1.245,2	1.182,5	6,0
Sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması	10.3	1.958,9	2.030,2	1.910,0	1.914,3	1.952,4	9,8
Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağların imalatı	10.4	1.941,1	1.927,8	2.063,1	1.914,4	1.946,8	9,8
Süt ürünleri imalatı	10.5	2.793,5	2.918,8	3.564,6	3.635,4	3.396,5	17,1
Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı	10.6	947,1	1.035,0	1.073,7	1.087,7	974,9	4,9
Fırın ve unlu mamuller imalatı	10.7	908,2	961,3	982,2	1.000,6	1.022,9	5,1
Diğer gıda maddelerinin imalatı	10.8	3.330,1	3.634,8	3.768,1	3.710,2	3.755,4	18,9
Hazır hayvan yemleri imalatı	10.9	726,7	775,2	835,1	842,0	857,3	4,3
İçecekler	11	2.371,2	2.383,3	2.480,1	2.476,8	2.496,9	12,6
Alkollü içeceklerin damıtılması, arıtılması ve harmanlanması	11.01	338,5	307,8	352,4	363,5	354,5	1,8
Üzümden şarap imalatı	11.02	939,0	885,6	940,6	944,1	969,8	4,9
Elma şarabı ve diğer meyve şaraplarının imalatı	11.03	8,6	10,1	8,7	11,8	12,9	0,1
Diğer damıtılmamış mayalı içeceklerin imalatı	11.04	52,1	41,6	41,2	24,4	25,6	0,1
Bira imalatı	11.05	157,4	190,3	176,3	166,7	178,9	0,9
Malt imalatı	11.06	123,4	112,4	119,2	118,3	120,8	0,6
Alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi	11.07	752,3	835,6	841,8	848,0	834,3	4,2

Kaynak: BNB (Banque Nationale De Belgique), Ulusal konsept